

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3799
Tarih : 01.10.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 01/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000541661

0000541661

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mevsimlik tarım işçiliği, Türkiye gibi kayıt dışı, güvencesiz ve örgütsüz çalışma biçiminin yoğun olduğu ülkelerde yaşanan en büyük toplumsal sorunların başında gelmektedir. Mevsimlik tarım işçileri kentten ve kamusal alanlardan uzak yerlerde, genelde de bataklık kenarlarına kurulan sağlıksız çadırlarda yaşam mücadelesi vermektedirler. Her yıl kamyon kasalarında başlayan yolculukları çoğu kez ölümle sonuçlanmaktadır. Öyle ki kayıt dışı istihdam biçiminden kaynaklı, ağır, sağlıksız ve güvencesiz çalışma koşulları nedeniyle şu ana kadar kaç işçinin yaşamını yitirdiği bile tam olarak bilinmemektedir. Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve bu anlamda gerekli kamusal denetim mekanizmalarının oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Semra Güzel

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Bir ülkede gelir adaleti, çalışma biçimi ve insanların nasıl öldüğü gelişmişliği gösteren en temel faktörlerdendir. Mevsimlik tarım işçileri Türkiye'de ülke gündemine sadece kamyon kasalarında taşınırken adına "kaza" denilen işçi cinayetlerine kurban giderken girmektedirler.

Birçok araştırmacı yazar ve sendika, gezici mevsimlik tarım işçiliğini savaşın ve göçertme politikalarının bir sonucu olarak değerlendirmektedir. Türkiye'de mevsimlik tarım işçilerinin yüzde 60'a yakını Kürt yurttaşlardan oluşmakla beraber Suriye savaşının ardından alanda çalışan Suriyeli göçmenlerin sayısı da her geçen gün artmaktadır.

Mevsimlik tarım işçileri ile ilgili özel bir yasa yoktur. İş Kanunu'na göre zaten tarım sektörü çalışanlarının çok önemli bir kesimi kapsam içinde değildir. Kayıt dışı çalıştıkları için bir iş sözleşmeleri bulunmamakta ve herhangi bir hak ihlaline maruz kaldıklarında bir hak talebinde bulunamamaktadırlar.

Tarım alanında yaşam ve barınma koşulları nedeniyle sıkça karşılaşılan riskler; anı yarattığı tehlikeler, trafik kazaları, boğulma, kanala düşme, tarımda kullanılan kimyasallar nedeniyle zehirlenme, yabani zehirli hayvanların ısırması şeklindedir.

Mevsimlik gezici tarım işçisi tarlada veya yaşam ortamında başına gelebilecek herhangi bir kaza ya da rahatsızlık karşısında kendi imkânlarıyla bir çözüm bulmak zorunda kalmaktadır. Devletin birçok kurumu ve yerel yönetimler, bu barınma alanlarını hizmet götürme alanları olarak görmemektedir. Tek sağlık güvencesi olan Yeşil Kart uygulaması ise göç edilen bölgelerdeki işçilerin temel sağlık hizmetlerinden yararlanmasını sağlamamaktadır.

Yine sağlıksız ve zor çalışma koşulları nedeniyle düşük ve ölü doğum oranının en sık yaşandığı alandır. Doğum sonrası genel sağlık ve aşı hizmetinden de yararlanamamaları bebek ölümlerinin ciddi şekilde artmasına neden olmaktadır.

Aile hekimlerine kayda alınan gebenin ve bebeğin kontrol, takip ve izleminin gereği gibi yapılmaması hakkında hak edişinden kesinti yapılması yönünde bir performans cezası öngörülmüştür. Bu durum hekimlerin, işçilerin bölgeyi terk etmeleri sonrası takiplerini yapamayacak olmalarından doğacak cezadan kaçınmak adına tespit ve takibe hiç başlamamayı tercih etmelerine yol açmaktadır.

Tarımda çocuk işçiliğinin önlenememesi ve okul dönemindeki çocukların tarlada iş başında olmaları bir yoksulluk döngüsüne neden olmaktadır.

Daha önce Meclis'te mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılıp çözüm bulunması amacıyla bir komisyon kurulmuş ancak sorunların özüne inilememiş birkaç yüzeysel genelge çıkartılmış, anlamlı bir sonuç alınmadan komisyon çalışması sonlandırılmıştır. Sorunun özünden uzak trafikte işçileri taşıyan araçların denetimini içeren yüzeysel genelgelerin dahi pratikte bir karşılığının olmadığını yollarda her yıl artarak devam eden can kayıplarından anlayabiliriz.

Mevslik tarım işçilerinin maruz kaldığı ve her yıl artarak devam eden ağır hak ihallerinin araştırılması, yaşanan sorunların özüne inilerek somut çözümlerin geliştirilmesi, haklarının güvence altına alınarak gerekli kamusal denetim mekanizmalarının oluşturulması Meclisin sorumluluğu altındadır.

1	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
10	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
15	PERO DUNDAR	MARDİN	
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	
19	MENSUR IŞIK	MUŞ	
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	